

UJVIDÉKI NAPLÓ.

Társadalmi és a városi közügy — szolgáló hetilap.

Előfizetési árak:

1 évre . . . . . 7 korona.
Fél évre . . . . . 3.50 »
Egyes szám 8 fillér.

Felelős szerkesztő: **Dr. Tibor Dezső.**

Szerkesztő: **Csernpei Mór.**

— Megjelenik minden vasárnap. —

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

II Rákóczi Ferenc-út 35. I. emelet.

Helyzetünk.

Nyomasztó őszi hangulat. A mulandóságot jelképezi. Hideg még nincs, azért mégis dermesztő hatása a légkör. A természetben uralkodó némaság szinte bántó. Nem egészen néma . . . Beszél a hulló falevél; int a felhők közé rejtőzött nap; mond valamit a kopárság. Nem sokat, csak annyit, *hogy mulandó minden.* A mi örömrünk, a mi dicsőségünk is. — — —

A gárda nem adta meg magát. A vezér »előre« intő szava biztatás volt. Biztunk a kitartásban, biztunk az emberben, az egész férfuban . . . .

De ime egyszerre elsötétedik minden körülöttünk; szárnyaszegetten búsan köszöntjük egymást . . .

Mi okozta e változást?

De még néhány héttel ezelőtti vig Ujvidék, ahol a haladás zászlaját magasan lobogtatták: ma mit egy megbénulva handukol.

A polgárság arca kérdőjel. Töpreng, kutat, kérdez, remélve bizakodik: ki lesz a mi főispánunk?

Nem oly egyszerű a dolog, mint némelyek hiszik. Majd kineveznek egyet, aztán punktum.

A város, melynek egy *Balla Aladár* volt a főispánja, nehezen törődik bele a helyzet ezen fordultába.

Igaz, minden mulandó. A nyarat a tél váltja fel. Működik a természet csodás örök ereje. De nekünk nyarunk volt most. Derült szép napjaink voltak és nehezükre esik e napoktól megválnunk, habár a tél után ismét nyár közeledik . . .

Nézzetek amoda ott is egy csoport azon vitatkozik, hogy ki legyen a főispán. Találgatnak . . . Ballát magasztalják, mert a tett embere. Ujvidék város sokat köszönhet neki, ez tény, ezt el nem vitathatja senki. Vér a mi vérünkéből, hus a mi husunkból. Ó tudta legjobban, mi kell nekünk. Ismerte az embereket, ismerte a város baját. Velünk érzett és örömrünkben velünk örvendett.

Vessünk egy pillantást főispáni működésére.

Amikor a főispáni székét elfoglalta a városházán rendet teremtett. Vasszigorral hozzálátott, hogy a város jövedelmét főleg azzal szaporítsa, hogy felesleges kiadásokat

beszüntette és új jövedelmi források után látott.

Széppé, gazdaggá óhajtott tenni szülővárosát. Mint a kelő napot elhomályosította a borult sűrű felhő és sok dolog a nemes szándéknál tovább nem jutott.

Ujvidék városának kötelessége, hogy elismeréssel illesse azt a férfit, kinek nagyon sokat köszönhet.

Már az irigység kigyója sziszegett felénk. A szomszéd városok megirigyelték tőlünk ezt a férfit, kinek jelszava: „Hass, alkoss, és gyarapíts, a nemzet felvirul!”

Ép úgy, mint az államok fenntartására csak józanság, megalapításukra: lángész, lelkesedés, szenvedélyek kellene, úgy abban a kis államban is, melyet városi kormányzásnak neveznek, ezek a kellékek szükségesek. Ezek a kellékek Ballában megvannak.

Minő nagy retentő energia kellett ahhoz, hogy a városunknak állandó hidat szerzett! Aki tudja minő nehéz azokkal a magasabb körökkel megbirkózni, az tudja csak igaz mértékben mérlegelni a dolgot. Hisz még soká folytathatók érdemeinek felsorolását, de nem tudjuk, melyik a dicsőbb melyik a magasabb, melyiket vegyük tollhegyre? hisz annyi sok ezeknek a száma! Mindegyiknek a méltatása hasábokat foglalna el!

Ezek után csak azt óhajtjuk, hogy méltó utóda legyen, ki a város fejlődését előbbre viszi, kinek lelkesedése még fokozatosabban sarkalja a polgárság munkásságát. Nevezék Adamovics Istvánnak, vagy Pesa Frigyesnek. A név varázsa nem ígéz már, csak a jó szándék, a nemes akarat a kitaró munka, a becsületes jellem, aki a városért él, mert ki érte él sokáig él. *Emlékét, a márványtábláról, ha lemossa az eső és az idő vasfoga, ha meg is emeszi a polgárság szívében, emlékében: örökké él.* Bucsuzásul szeretett volt főispánunknak még néhány szót. Mi, akik minden időben, vészben-viharban a becsületes törekvés mellé szegődünk, kik sokszor csodáltuk azt a bámulatos erélyt, melyet volt főispánunk kifejtett különösen akkor, midőn az ég csipkebokor lánggá borította e hazát, vele e várost. A láng nem hamvasztotta el, sőt élesztette azt a tüzet, a melyet hazaszeretetek mondukt.

Maradjon meg az örökké élő csipkebokor mely isteni szikrát ad!

Még egyet!

Tanulságot merítsen abból, hogy a méz körül seittengő darazsakat, ha elkergetik, fullánkjukat nyújtják annak, ki a mézet letette. — — Gyarlók az emberek. A hatalmonlévő egyéneket »tisztelik«, de a hatalom letünésével, a »tisztelt« a »szeretet« is az öreg vas közé dobódik . . . .

És aztán, ha nem ragyog a régi kard, vagy dicsőség, mint nálunk, erre mifelénk nevezni szokás, akkor hatalma elvész . . . mert csak a csillóság hat.

Isten hozzádot mondunk, annak a férfinak, ki a város javáért küzdött. Velünk érez, a város jozangondolkozása polgársága!

Hogy kell kezelni egy repülőgépet.

Cody angol ezredes, a híres aviatikus a ki több repülésével kiténtette magát Angliában, érdekes cikkben mondja el véleményét és tapasztalait a repülésről.

Szerinte egy jó aviatikus egyik főkélléke a kitünő hallás, a melynek segítségével a jó repülő meg tudja különböztetni a legkisebb zajt is, mely a motorban előáll és amely a szakembert arra figyelmezteti, hogy a motor fel fogja mondani a szolgálatot. Minden géprésznek meg van e maga külön zaja, melyet úgy kell ismerni, mint a zenekarmesternek az orchester minden hangszerét. Ezeket a hangokat sokkal nehezebb megkülönböztetni akkor, midőn a gép már a levegőben röpül, mint a földön. A legcsekélyebb hamis hangot intőjelként kell felfogni.

A repülő munkája a repülőgépben azal kezdődik, hogy valóságos ugrásokat kell végeznie a gépen, mindig nagyobbakat. A veszélyek akkor kezdődnek, mikor a gép már némi magasságba jutott. Ha a géppel már fák fölött repülünk, úgy életünk minden pillanatban kockára van téve. A legélesebb füllel kell itt hallgatózni és villámgyorsan határozni, ép oly villámgyorsasággal végre is hajtani. A veszélynek számtalan formája lehetősége van, a melyek pillanat alatt halált okoznak. Például: Meglehetősen magasságban repülünk. Egyszerre észrevesszük, hogy az apparátus akadozik, vagy felmondani készül. Ekkor a kormányt azonnal a kellő

irányba kell helyezni, hogy lejuhassunk a földre. Egy másodpercnyi késés halálunkat okozhatja. Nem tudok semmiféle mentőeszközt arra nézve, hogy a katasztrófát megakadályozzuk, ha a gép hirtelen lezuhanni készül. Kétszer voltam olyan helyzetben, a midőn csak egy hirtelen, ügyes mozdulattal tudtam a gépet a felborulástól megmenteni és magamat egyszóval tartani. Egyszer 40 láb magasságban. Ekkor a fő kormány segítségével sikerült az egyensúlyt helyreállítanom, mielőtt felborultam volna. A másik esetben a fő kormányt a leszállásnál féknek használtam, hogy leszálláskor kisebb legyen a rázkódtatás. A gép rögtön lefelé szállt és mintegy 40 méternyi ugrást végzett. Tíz láb magasságban a motor megállt, és a gép függőleges irányban zuhantunk alá, a gép kerekeire esett és semmi baja nem történt.

Más természetű veszélyeket rejt magában a szél. A szél jelentőségeivel az aviatikusnak nagyon ismerősnek kell lennie, hogy baleseteket elkerülhessen. A levegőben repülő embernek ismerni kell a szelek járását. Tudnia kell, hogy a szelek utjukban pl. egy facsoport lombjai fölött lefelé irányulnak. Ez a nyomás a gép elejét lenyomja. Ha már nagyon közel jutottunk a facsoporthoz és nem veltük tekintetbe a fenti tapasztalatot, úgy az összeütközés elkerülhetetlen. Ugyanez áll minden dombra és magaslatra.

A géprepülőnek nyugodt idegekkel kell rendelkezni. Nem szabad túlságosan arra gondolni, hogy most ég és föld között repül. Képzeld el, hogy automobilon robog az országúton, a hol jobbról is balról is fákat kell kikerülnie és kerülje el itt is a fákat.

Újabb repülőgép Ujvidékeken. A fentiekben elmondottuk, hogy miben rejlik tulajdonképpen a repülőgép szisztemája. Ezen az alapon indult Kreszta Kóhrád jóhírnévének örvendő műorásunk is, midőn egy repülőgépet készített. Műve nagyon ügyes szerkezetű és már teljesen kész. Szabadalmaztatni is fogja. Egész zárandoklás van Kreszta Konrád órásműhelyében a Rákóczi Ferenc utca 20. szám alatt, ahol a most érkezett gramafonokba is gyönyörködik a közönség.

H I R E K.

Diszközgyűlés. A városi törvényhatóság ma d. e. 11 órakor bucsut vesz Balla Aladár dr. főispántól, ki a nagy felelőséggel járó állását közmegelegedésre töltötte be. A városunk fejlődése érdekében kifejtett tevékenysége elismerést érdemel. Jelenjünk meg e diszgyűlésen minél számszerűbben, hogy férfiakhoz illő bucsut vegyünk imár volt főispánunktól. Parancsolja ezt, a lovasiasság a saját becsületéértünk. Azok, akik a nap melegen süttéreztek és éltető áldásában ré-

szesedtek, illő, hogy azok is ott legyenek, mert csunya dolog a háládatlanság. Arra pedig ne hallgasson senki, ki józanul gondolkodik, hogy mit fecseg egy helybeli »alkalmi lap«

Erzsébet napja. Ismét elő a gyászlepel. Terítsük le halottunkat, mert ha lelki szemünk előtt lebeg Magyarország Nagyasszonya, akkor fájdalomunk kimondhatatlan! De haszaltan, míg magyar ember lesz e földön, addig jószág Erzsébetünket el nem feledjük! Megünnepeltük e gyásznapot. A fájdalom emlékét felújítottuk, hogy közelebb hozzuk öt ismét hozzánk, ki imádkozók érettünk e válságos napokban! Oh ha ő itt lehetne köztünk, akkor jószág szíve megoltalmazná szeretett magyar nemzetét! Az iskolákban mindenütt nagy ünnepségek voltak.

Aranylakodalom. Ókéron mult vasárnap nevezetes nap volt. Hirsch József jó módú polgár aranylakodalomát ünnepelte kedves nejevel Juliával. Az egész község kivette a részét az ünnepségből. Nevezetes különösen az, hogy az ókéri lelkes, ki már nagyon rég óta lelkipéztora a községének, ez az első aranylakodalmi esketése.

Gyermekbarát egyesület. A jótékonyágáról előnyösen ismert Gyermekbarát egyesületünk ma tartja a Récei-féle vígadóban a mulatságát. Ezen egyesület megérdemli a pártolást és ezért remélhetőleg a mai mulatságon a közönség színe-java jelen lesz, hogy filléreivel támogassa az imár közös ügyeinket: a szegény iskolás gyermekek felruházását. Az idén több mint 100 szegény gyermeket ruház fel az egyesület, valláskülömbőség nélkül. Ezekre a derék emberekre rámondhatjuk a költővel: »Aldja meg az Isten, áldatlan ne hagyja, aki a didergőt, nyomort betakarja tüzhelye melegét, ki megosztva véle . . . s árvának, özvegynek szerető testvére. Aldja meg az Isten mind a két kezével, aki szíve szerint jót tesz a szegénnyel. Nem nézi, látják-e: szel a kenyérből; nem bánja, tudják-e; ad az erzenyéből.«

Az Iparosok továbbképző tanfolyama. Mint sajnálattal értesülünk az iparosokat továbbképző tanfolyam pártolási hiánya miatt meg nem nyílt, Igen csodáljuk a dolgot, mert a rajzitanítás, ami a fő faktor olyan kitűnő erőkre volt bízva, mint: Várady Béla főgymnáziumi és Kruspér István polgári iskolai rajztanárookra, kik elismert tekintélyek e téren és mégis pang a jó eszme. Hogy miben rejlik a hiba, azt eddig még ki nem derítették. Hogy hiba van az bizonyos, Ha más nem, majd kisütjük mi.

Kamarai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara folyó hó 12-én tartotta meg e havi teljes ülését. Szarvady Lajos elnök az ülést megnyitván, az elnöki jelentések során több kereskedelemügyi miniszteri leiratról számolt be, melynek résznél közérdeklő rendelkezéseket, résznél előző felterjesztésekre adott válaszokat tartalmaztak. Ezután Perjessy László titkári jelentését terjesztette elő s javaslatára a kamara teljes ülése ki-mondotta, hogy az osztrák tarifareform sérelmes intézkedései ellen csatlakozik a budapesti kamara által megindított mozgalomhoz és azt teljes erejével támogatja. A napirend során kimerítő véleményét szolgáltató a kamara a védjegyek oltalmáról alkotandó új törvény előadói tervezetéről,

rámutatva ennek számos gyakorlati hiányosságára. Követeli ezek során, hogy a védjegyek lajstromozásánál hagyassék meg a kamarák eddigi szerepköre, melyet az érdekeltség anyagi, kényelmi és gyakorlati érdekei, nemkülönben pedig az autonom jogok védelmének szempontjai megkívánnak. Továbbá véleményt szolgáltatott még a teljes ülés Szeghegy község vásárlókéréme és Kucora és Béreg községek hetivásártartási jogának engedélyezése ügyében.

Az állandó Dunahid: Dr. Zielinszky Szilárd műegyetemi tanár ajánlata és az állandó Dunahid bizottság javaslata alapján az Ujvidék és Pétervárad között építendő állandó Dunahid részletes tervezési munkáival vasszerkezet részletes tervezésének kivételével — a városi tanács dr. Zielinszky Szilárd műegyetemi tanárt bízta meg. Munkálatainak díja, a hídfők és pillérek vámszedőházak terveiért, az ajánlatok felülbírlásáért, a hid feljárók valamint a pétervárad vár kapuk átalakításának terveiért, a Dunapart ujvidéki szakaszán a vasúti hídtól a Ferencsatorna torkolatáig a rakpart terveiért összesen minden munkával együtt 23.000 kor. állapítottak meg. A tervezésekhez szükséges számos adatot a város bocsájta rendelkezésére Zielinszkynek az összes munkálatait 1910 március 1-ig a városi tanácsnak bemutatni tartozik. A munka keresztülvitelét tehát olyan szakemberre bizzák, kiben összpontosul a tudás az ügyekvéssel. Zielinszky a város teljes megelegedéssel készíti majd a tervezési munkálatokat. Aalkalmunk volt Zielinszky ajánlatát láthatni, mely előnyös. Városunk fejlődése, jövőbeni kialakulása. épületeinek stílből összhangja, a Dunakorzó kiépítése mintegy gyönyörfűzér illeszkedik a hidhoz. Zielinszky felhívja a város figyelmét arra hogy térjen a gyári tervek sablonos ajánlatától, mert ezek nem felelhetnek meg a város követelményeinek; a város egy monumentális híddal akarja Ujvidéket Péterváraddal összekötni, mely nemcsak szépséget, de gazdasági szempontból is nagy jelentőséggel bír, mert egy szép hid a dunaparti telkek értékét is nagyban emelné.

Ésküdtszék. A legközelebbi ésküdtszéki tárgyalások f. é. december hó 7-én kezdődnek. Ezen ciklusra kisorsolt ésküdtök: Steiger Frigyes tanár Meszlényi Fülöp ügyvéd, Dr. Grigorievics M. ügyvéd, Loschitz Miksa bizt. ügynök, Dr. Jankovics Pál ügyvéd, Dr. Gruby Rezső orvos, Dr. Freund Ede ügyvéd, Dr. Jahn Róbert alszámvevő. Dr. Gyiszálovics V. tanár, Dr. Kemény Samu orvos, Stolnitzki Adolf postatiszt, Rohonyi Gyula ügyvéd, id. Schoman János kőfaragó, Ditzgen Imre kereskedő, Csupsits Péter nyug. jegyző, Brancsics Blagoje tanár, Bartus Adolf főmérnök, Berencz Mihály tanító, Csorba Ferencz háztulajdonos ifj. Faust János várn. hivatalnok, Szondi Gábor tészkei írnok, Pétervári Sándor számtiszt, Mitterling Rezső könyvelő, Goldstein Mór fogy. kezelő, Jobágy Miklos postatiszt Roth Ignác ügynök, Mayer Arnold sütő, Beck Miksa mag. hivatalnok. Forgács Benő kereskedő, Bernát Simon cipész. Helyettes ésküdtök: Vukosa Pascal vámenelő, Dr. Várnay Ernő kir. közjegyző, Hoffman Lajos mag. hlv. Cspő György háztulajd., Bartos János szatócs, Basztalovics Istv. ács. Morgenthaler Fer. kocsmáros, Sipos Szil. Bálint mag. hlv. Schirschiger Vikt. szatócs, Gelért Károly szatócs.

Kérjen mindenütt

ADRIENNE cipőkrém.

Minden jobb üzletben kapható.

Törvénykezés. Főtárgyalások 1909. november hó 11. Vojnovics Zsárko és társai személyes szabadság megsértés felmentették. A kir. ügyész fellebezett. Drazetin Dusan, magánokirathamisítás. A kir. ügyész vádelejtése jogerősen megszüntetett. Vrbski István okirat hamisítás 8 napi fogház és 40 kor. pénzbüntetés. A büntetés végrehajtása felfüggesztetett. Jogerős. Véber Mátyás közokirat hamisítás 7 napi fogház. Jogerős. Törvényeszkői főtárgyalások 1909. november 13. Csebacz Milos sikasztás, 2 napi fogház. Jogerős. Vlakukin Szetozár, zsarolás, felmentetett. A kir. ügyész fellebezett. Parlaty Zsárko, szánd. emberölés kis. három hónapi fogház. Jogerős. Rimszki Olivér, sikkasztás, 15 napi fogház, jogerős. Szántai Pál és t. súlyos testi sértés, elnaplottat.

Szaporodnak — a patkányok. A buzatéri mérlepszin alatt összegyülemlettek a patkányok. Tán ezek is választanak?! — Fene éhesek. Össze-rágnak mindent, nagy pusztítást okoznak. A környékbeli lakók attól fének, hogy a lakásokba is betelepednek, azért a városhoz fordultak, hogy szabadítaná meg őket ettől a csapástól. A városi hatóság már intézkedett. Jó lenne most a hamerlingi patkányirtó.

Dal a vicinálisról. Rég nem hallottunk már a vicinális vonatokról semmi újat. Mintha rendszeren indulnának, érkeznek s a féllábu koldus sem koldulná végig az utasokat menetközben. De most megint szerepel a vicinális, még pedig az Ujvidék—beocsini vonat esetében. A vicinális Kamenitza felé haladt, a mig elakadt. Egy darabig küzdött, azután elindult visszafelé. Szebben mondván — hátrafelé. Aztán nekirugaszkodott előre s csuszott hátra. Másfélóráig játszott így a vonat: előre-hátra, hátra-előre. Az utasok állítólag tengeri betegséget kaptak.

Bőripar kiállítása. A m. kir. technológiai iparmúzeum folyó évi decemberben megnyitandó és a jövő év április hó végéig tartó kiállítást rendez Budapesten a bőriparok köréből. Az intézet célja elsősorban a kisipar fejlesztésével foglalkozni. A kiállítás programját itt tehát ennek megfelelően állapította meg. Az iparmúzeum igazgatósága, a kiállítást felhasználva, a kisiparosok részére speciális ipari szaktanfolyamokat fog rendezni, melyek látogatására a vidéki kisiparosok a kereskedelemügyi minisztertől mérsékelt áru vasuti menetjegyeket kapnak. A kiállításról bővebb felvilágosítást ad a szegedi keres. iparkamara.

Cigányiskola a Bácskában. Már nagyon sokan foglalkoztak a cigányügy rendezésével, de még nagyon kevés volt az életrevaló eszme. Roppant nehéz a teszi a rendezés munkáját az, hogy a cigány nem akar asszimilálódni, hanem cigány akar maradni. Erőszakkal itt nem lehet boldogulni, mert az erőszak reakciót szül, s a cigányt még elkeseredettebb gyűlöletre készíti a a társadalmi rend ellen. Itt csak lassu, fokozatos és tudatos neveléssel lehet a bajon segíteni. Egy újabb eszme most a cigányügy illetén való rendezésére az, hogy cigányiskolákat állít fel az állam, amelyekbe csak cigánygyerekek járnak. Az első ilyen iskolát Bihar megyében állította fel a kormány, a másodikat pedig Bácskában, Apatinban állítja fel 1910. szeptember elsejére. A cigányoknak persze nem tetszik ez az intézmény s kézzel lábbal küzdenek ellene.

A Gyémánt király áruházában Winkle palota, folyvást a legszebb kivitelű gyémántutánzati ujdonságok érkeznek. És e gyönyörű kivitelű tárgyak pazar fényvel szépen vannak kiállítva mégis mesés olcsó árban adatnak el. Ami azelőtt 2 frt. volt az ma csak 50 krajcár. Valódi Roskopforák igen olcsón kaphatók.

Levélbélyeg gyűjtemény 16000 különböző garantált valódi, postalevelező lapokat is kívánatra választás céljából 50—70 százalékkal olcsóbban minden katalógusárnál küld. A. Weisz Wien Adlergasse 8. bevás. fiok London.

Az ujvidéki Cimtár kiadója és szerkesztője e nagyszabásu munkájával nemsokára elkészül. Hézagpotló lesz e munka mint információs könyvet úgy a kereskedő. Mint bárki más örömmel fogadja. Teljes tükrét adja a városunknak számottevő intézményei- és lakóságáról.

A tüdővész pusztítása. A belügyminiszter legújabb jelentése szerint folyó évi május hóban a magyar birodalomban összesen 7881 egyén halt el tüdővészben. E számban Bács-Bodrog vármegye 288, Zombor 28, Baja 8, Szabadka 58 és Ujvidék 7 áldozattal szerepel.

Kivándorlás. Vármegyénk területéről az elmúlt október havában 303-an váltottak útlevelet; még pedig: Amerikába 196, Németországba 22, Szerbiába 57, Európára 16, Azzsiába 4, Törökországba 2, Bajorországba 2, Palesztinába 4. folyamatosan van ezeken kívül még 27 útlevél kiállításra, 38 kérvényt pedig visszautasítottak. Látható e számokból, hogy a kivándorlás csökkenő félben van. Különösen Amerika gazdasági válsága csökkentette nagy mértékben. Sok ezer ember tért vissza családotól s talán még szegényebben, mint ahogy kiment. Az amerikai bányák hiányos berendezési, a társaságok, amelyek kiuzsorazzák a munkást és erejét, és gyalázatos módon fizetik őket, a drága megélhetési viszonyok kell, hogy elrettentsék a kivándorlókat s megállítsák őket azon a bizonytalan uton, amelyen elindultak.

Öngyilkosság. A f. h. 8.-án öngyilkossá lett Szűcs Mariska, Szűcs rendőr 23 éves leánya, ki a szájába lőt, szerdái kinlódott amikor este 8 óra körül nagy kínok között meghalt.

Az aradi vesztőhelyért, Barabás Béla orsz. képviselő elnöksége alatt tudvalevőleg bizottság alakult az aradi Tizenhárom vértanu vesztőhelyének a nemzet kincsévé való megváltására s a hősök vérével áztatott szent földön egy hatalmas világraszóló monumentum emelésére. A szükséges tüke mielőbbi összegyűjtésére céljából a bizottság a pénzügyminiszter engedélyével tárgysorsjártékok rendez, melynek védnöke a legendás idők sokat szenvedett tanuja a hős Damjanich János özvegye. A teljesen házilag kezelt sorjáték nyerevényeinek összeállításra páratlan nyereséylekkel kecsgeteti a sorsjegyvásárlókat. Egy 15,000 10,000 koronás főnyeremény mellett még 2500 drb. igen értékes nyeremény sorolattik ki, összesen 100000 korona értékben. A hősök arcképével díszített 1 koronás sorsjegy minden tőzsdében és megrendelhető a bizottság központi irodájában; Budapest. VII. Akácza utca 39 szám alatt. Damjanics Jánosné a következő felhívást bocsájtotta ki; Dicső szabadságharcunk egyik vértanújának vagyok özvegye s a Magyarok Istene megengedte

érnem, hogy jelen nemzedék az aradi vesztőhelyet, — a magyar Gólgóthát, — a nemzet kincsévé fogja megváltani s a Tizenhárom vérével áztatott szentföldön méltó monumentumot állít. Ez a monumentum lesz a magyarnak örök értelme a haza imádatára és hála oszlopa a szabadság vértanú iránt. Magyar Atyámfia! Bocsássa meg nekem, kit a bakó keze tett özvegygyé, bocsássa meg nekem a legendás idők mérhetetlen kínokat szenvedett tanujának, hogy a magyar szentföld megváltásához hozzájárulását kérem. A Tizenhárom arcképével ékesített sorsjegyeink jövedelme lesz hivatva a magyar Golgothát a nemzet kincsévé megváltani s a hősök vérével áztatott szentföldön a monumentumot fölláttani, Segítsen engem nagybecsű hozzájárulásával ahhoz, hogy a könyvek tengerével áztatott szememmel hátralevő rövid életemben még megláthassam a Magyarok hála oszlopát a hazaimádat vértanúinak örök emlékére. Budapest, 1905, november havában. Honleányi udvözzellett, Damjanich János özvegye, a vesztőhely megváltási bizottság diszelnöke.

Sasa Golbertson hegedűművész. (Kubelik versenytársa.) Hegedűművészetnek ismét szenzációja van: Kubelik Jan világmesteri híre megdőlt. Egy alig tizenhat éves ifju járja most be a világot és aratja sikereit, akiről azt állítja a kritika, hogy nálánál senki sem játszik tökéletesebben a hegedűn. Kubelik játéka, mint annak idején mondták, a technika szempontjából elsőrendű volt, de játéka sohasem emelkedett föl a szívekhez szóló közvetlenségig. Hideg, de gyönyörű volt, mint a sarkvidék napja. Colbertson Sasa játéka, mert így hívják az ifju amerikai művész—ellenben a technikai abszolút tökély mellett, csupa tűz, csupa hűv, ami magával ragadja nemcsak a hidegen itélő kritikust, hanem az embert is. Colbertson most magyarországi tournée-re készül és városunkban is fog játszani, Jegyek kaphatók Herger Ágostonnál és a hangverseny estéjén Récsai vígadójában a pénztárnál.

Polit Mihály sajtópöre. Polit Mihály a nyáron egy budapesti német újságba cikket írt, melyben azt magyarázta, hogy a radikális magyar szerbek s azok vezére, Tomics Jása a szerb kormánytól szubvenciót kapnak azért, hogy a magyar propagandának útját egyengessék. Ezért a cikkert Tomics Jása sajtópört indított, mellyel pénztelen foglalkozott a budapesti büntetőtörvényeszké vádtaácsa. A tanács Polit Mihályt rágalmozásért vád alá helyezte.

A főváros legelső fogorvosi intézete, mely az ismert szakember, Dr. Batizfalvy István tanár a műtőfogászat és a műfogászat szakorvosának vezetése alatt áll, Budapest, Károly körút 3. szám alá e célra berendezett helyiségekbe helyeztetett át. Ezen, az országban páratlan, direkt Amerikából hozott felszereléssel és gépekkel berendezett intézet már több mint száz ezer fogbetegséget, vagy foghiányt látott el sikeresen, a vilamos átszűrődötési mód segítségével, teljesen fájdalomtalanul. Az intézet élén álló kiváló vezetők felügyelete és személyes közreműködése teljes garanciát nyújt az ott eszközölt fogoperációk és műfogpótlások sikeréért, melyért a vallás és közoktatásügyi miniszter elismerése is kitüntette. Ennek dacára árai mérsékelték. Minden felvilágosítás díj-

Kérjen mindenütt

DIANNA cipőkrémet.

Minden jobb üzletben kapható.

alan. Az intézet felszerelése olyan, hogy vidékiek fél nap alatt megkaphatják bármínemű fogpótlásait. Levelekre az intézet azonnal válaszol.

Mi a legszebb karácsonyi ajándék? E kérdésen sokan török fejüket a karácsonyi ünnepek előtt. Kétségtelen, hogy egy karácsonyi ajándék csak akkor felel meg rendeltetésének, ha szépsége mellett egytálla praktikus is. Ma már alig van lakás, a hol képek ne díszítenék a falakat. Százszorta fokozódik azonban a hatás, ha lakásunkat valamely kedves hozzátartozónak művészi olajfestményü, vagy krétarajzu arcképe díszíti. Egy ilyen arckép egytálla a legszebb a legkedvesebb és legmaradandóbb karácsonyi ajándék. A »Ráfáel« fenykétésének, ha szépsége müintézet Budapest VII. Rottenbiller utca 46. amellet, hogy a főváros legelső ilyen müintézete még egytálla feltünően olcsó áraival is az egész országban nagy népszerűséget és kedveltséget szerzett magának. Rendelésnél elegendő egy fénykép beküldése. Krétarajzok már 6.— koronától olajfestmények 10.— Kor.-tól felebb rendelhetők díszes paszpaturál. E hirneves müintézet lapunk olvasóinak készséggel szolgál előzetes felvilágosítás, és árjegyzekkel. Megbízható ügynökök mindennütt felvétetnek.

Munkásgimnázium. A helyben felállítandó munkásgimnázium előkészületei serényen haladnak előre. A védnöki tisztségre fel kéri Miklófi Teleki Árvéd, Dr. Balla Aladár, Sevcics Mitrofan püspök és Dr. Demetrovics Vladimirt. Az elnöki tisztséget a következők fogadták el: Brunner Ede, Dietzgen Gábor, Königstádtler Dusan, Stefanovits Vladimir és Witz F. Az elnökök ma vasárnap d. u. 3. órára értekezletre jönnek össze. Ekkor alkikkintik meg az 50 tagu bizottság, amelynek célja lesz a szükséges anyagi eszközök előteremtése, az állami, városi segély megnyerése és hozzájárulások megszerzése. 16-évet meghaladótt iparos segédek, altisztek és munkások jól teszik, ha az intézőségnek sürgősen jelentkeznek, mivel egyelőre csak 50 hallgató nyerhet felvételt. — Minden jónak barátai vagyunk, így a munkásgimnáziumnak is, de nem tudunk a »munkásgimnázium« elnevezéssel rokonszenvezni, most ez nem helyes. Hisz a gimnáziumnak anyyi köze van ehez, mint nekünk Japán önkormányzatához. Inkább »polgári« tovább képző» legyen a neve, mert a polgári 4 osztályára képesít. Ezért helyenvaló, ha a kiváló polgári iskolai tanárokat is a tanári testületbe illesztik.

Kaldózás. Zwibach Adolf és neje, mint szülők, a saját és az egész család nevében fájdalomtelt szívvvel jelentik, hogy forrón szeretett felejtethetlen leányuk: Ilonka f. h. 16-án életének 21. évében jobblétre szenderült. 18-án d. u. temették a szeretett gyermeket. Az egész város osztozkodott a mélyen sujtott család fájdalomában mert a részvét impozánsan megnyilatkozott. A gyászsujtott család ez uton is köszönetét nyilvánítja a részvétnek ezen megnyilatkozásáért.

Elkésett iskolai kitiltások. Nem hagyhatjuk szó nélkül azt a hiányos intézkedést, hogy a fertőzött házakban lakó egészséges gyermekek már csak akkor tiltatnak ki az iskolából, amikor az a beteg, kinek jelzésére vörös cédulát ragasztották a házra, már mint egészséges az iskolába járt. A volt beteg gyermek beköszönt az iskolá-

ba és a házbeli egészségeset pedig az orvosi utasításra most menesztik haza. Ezt az állapotot meg kell szüntetni.

A fahid jókarban tartása. A városi tanács Ernst és Róth fakeresk. cégre bizta mint legelőnyösebb ajánlattevőre az újvidék-péterváradai fahid jókarban tartását.

Második sinpár. A budapest-zimonyi vonalon második sinpárt akarnak építeni. A második sinpár építését nemcsak a megnövekedett forgalom, de stratégiai szempontok is indokoltá teszik. Az építési munkálatok állítólag már a tavaszon megkezdődnek.

Az újvidéki sportegyesület. f. hó 10-én tartotta alakuló gyűlését megelőző értekezletét. Az alakuló gyűlés 21.-én vasárnap d. u. 3 órakor a rókusai r. k. iskolában lesz. Tagokat szívesen felvesz a bizottság.

Változás a helyőrségeknél. A jövő tavasszal nagyobb arányú változások lesznek egyes helyőrségeknél. A változtatásoknál figyelemmel voltak arra is, hogy azokat a csapatokat helyezzeek első sorban máshová, amelyek már tulságos hosszú ideig állomásoztak egy helyőrségen. Így a 70. péterváradai gyalogezred, mely már 30 éve állomásozik Péterváradon, Zágrábba és Károlyvárosba kerül. Zimonyban egy új dandár és ezred törzsalomást fognak létesíteni és e 14. eddig Péterváradon levő gyalogdandár, valamint a Budapestben állomásozott 68. gyalogezred jön oda.

Az újvidéki Magyar Kaszinó. szombaton, f. é. november hó 27-én saját helyiségében estélyt rendez. I. Hangverseny. II. Tánc. A tagokkal meghívottakkal érkező vendégeket szívesen látnak. Belépő díj személyenkint 1 korona. kezdete: fél 9 órakor. A Casino tagjainak tájékoztatása végett megjegyezzük, hogy a november 25-iki és december 2-iki csütörtöki családi esték elmaradnak. A legközelebbi családi est december 9-én lesz. A hangverseny műsora: 1. Endrődi Sándor: »Visszavárlak. . . szavalja Rátvai Mariska úrhölgy. 2. Schütt Edvárd: »Souvenir-Valses«, zongorán előadják: dr. Zoltán Sándorné úrhölgy és Kunwald Pál. 3. a) Amié Maillart: Ária a »Remete csengecsüjé«-ből; b) Tarnai Alajos: »Oh miért oly későn?« éneklí dr. Mayer Oszkárné zongorán kíséri: Schuchtár Albin. 4. a) Sauer Emil: »Serenade francaise«; b) Popper Dávid: »Conte de feé«, hegedün előadja Ribicey Kálmán, zongorán kíséri; Kunwald Pál.

Ebmarás áldozata. Zsivánovics Jován egy öt éves fiúcska. kit a multkor egy veszett kutya megharapott, Budapestre szállították a Pasteorintézetbe. Az első bejótás után jobban érezte magát, de néhány nap mulva a baj újra fellépni látszott, amiért ismét bejótották, Ezután borzasztó kínok között meghalt.

Elveszett karperec. A haltéren f. hó 16-án délután Schoman Istvánné aranykarkötőjét elvesztette. A becsületes megtaláló illő jutalmat kap, ha a tulajdonosnak visszaszolgáltatja.

Felakasztotta magát, Szebb János 54 éves oglalkozásnélküli életunt lakatos f. hó 18-án Varsányi r. ellenőr pincéje ajtajára felakasztotta magát, azt hiszi, hogy a tulvilágon szebb napokat lát.

Tolvajlás. Dotlics Tosa Tökölyi utca 29. számú lakásába f. hó 18.-án betörték. Az ablakokat beverték, ezen hatoltak a szobába. Előbb kilesvén a gazda távozását. Elloptak egy télikabátot és 34 korona pénzt. A rendőrség nyomban a tolvajok után kutatott, kikből egyet: Markovics Miját elfogta. A cinkostársak is hamar kézre kerülnek.

Erzsébet-jótekonysági egyesület közgyűlése. Az Erzsébet-jegyesület f. hó 21-én d. u. 3 órakor tartja a Récei-féle szállodában ez évi rendes közgyűlését, mely alkalommal az évi zárszámadás és jelentés kerül bemutatásra azután a tisztikart és választmányt választják meg. Remélhetőleg a régi tisztikart választják meg újból Lusztig Nándor dr.-ral az élén. Kívántos, hogy a régi gárdából, a megalapítókat is visszahódítsák, kiket nem tudni miokból már többször mellőztek. Szép missiót teljesít ezen jótekonysági egyesület és ezért megérdemli a pártolást.

A radikális szerb párt bomlása. A mult vasárnap kudarcs népgyűlés, melyet a radikális pártbontók rendeztek ezt e szép nagy pártot szét szagatták, Hogy mi volt az indító oka, azt ne kutassuk, ez az ő bajuk, Csak sajnáljuk, hogy ott is dühög a »szépegyetetés«, pedig mennyire kívánatos most a testvéries barátság.

A tüzoltóság baja. Sok oldalról kaptunk értesítést, felvilágosítást, hogy a helybeli tüzoltóság szénája nincsen rendben. Ezzel foglalkozik a »közönség köréből« jött felszólalás ir. Várjuk be nyugodtan a most folyó vizsgálat eredményét és akkor a tiszta valóságot, minden leplezés nélkül közöljük. Demetrovics Vladimir dr. polgármesterünk Schubert Márton városi számvevőt bizta meg a vizsgálat vezetésével, illetőleg a könyvek tüzetes átvizsgálásával.

A zsidó hitközség reformja. Nem vállals-beli a reformálás, mert ott eléggé reformálódott már, hanem a gazdasági ügykezelés dolgában történik az újítás Reiner Simon pénztári elüljáró egy igen célszerű tervet dolgozott ki, mely a hitközségnek nagy anyagi megtakarítást eredményez. Remélhetőleg a legközelebbi közgyűlés magáévá teszi ezen Reiner-féle ügyes tervezetet mely a pénztári ügykezelést megkönnyíti és egy hivatalnok állás ezáltal megszünik, ami lényeges megtakarítást von maga után.

Magyar és német gyorsírás-
ban alapos oktatást ad
Cserneyei Mór
okl. gyorsírás tanár, gyakorló
gyorsíró.

➡ Kérjen mindenütt ➡

AMERIKAI cipókrémet.

Minden jobb üzletben kapható.

Kézműpar-kiállítás. Az Ujvidéki Napló hatalmas mozgalmat indított az ujvidéki kézműpar-kiállítás érdekében. A jelentkezők sokasága biztosítja a sikert. Tekintettel azonban a városi és országos válságos helyzetre, kénytelen-kelletlen elhalasztódik a kiállítás a jövő év elejére, addig szélesebb körben tovább folyik az agitálás. Aki érdeklődik a kiállítás iránt, az a kiállítási bizottsághoz: polgári fiúisk. II. emelet, rajzterem vagy az Ujvidéki Naplóhoz forduljon. Minden legcsekélyebb részletkérdésre szívesen adnak felvilágosítást. A kiállító térdíjat nem fizet. A kiállított tárgyak eladatnak.

Szerkesztői üzenet. S. & helyben:

Mivel a tűzoltóságnál eddig lefolyt és még állandóan tartó vizsgálat borzasztó rendellenes állapotokat hozott felszínre, e csunya dologt nekünk is szellőztetnünk kell. Tisztán a tényállást regisztráljuk. A vizsgálatot megbízott Schuber Márton városi alszámvevő vizsgálatának befejezése után a nyilvánosság elé hozza a tűzoltósági rendetlen állapotokat. Bevárjuk a vizsgálat befejezését. Addig azonban annyit írhatunk, hogy 1905 évi szept. 28-án egy örökhagyó az ujvidéki tűzoltóságnak testált 500 koronát, mely fel is vétetett és csak akkor, amikor már a piszkos szennyest kikaparta a véletlent, akkor fizettetett be ezen összeg az egyleti pénztárba, ami 1909 november 11. én d. u. förléni, tehát csak néhány nap előtt. Évekre vissza kell menni a vizsgálatnak, mert itt olyan piszkos dolgok vannak, amik igazán szégyent keltenek.

CSARNOK.

A zsúrfű.

Jó Olivér »mutatja«, mit »kapott«,
Egy illatos kis »meghívó lapot«
Freudéknak leszen »vasárnap teájuk«,
Arra önt is »szívesen látjuk«

Az első zsúr! — nagy szíve megremeg;
S tapogatva lesznek a »zsebek«,
Van még ezüst, de még inkább »rezek«,
S szól daliánk: ah, mit érezek!

Ah, ott lesz ő! szívemnek égi lánya,
S ez egy maga biztosan megkívánja,

Hogy ott legyen,
Virágot vegyek,

Mindegy, a pénzt honnan veszem,
Majd másnap csak »sajtot« eszem.

Közelg a nap; izeg-mozog,
Készül valami nagy dolog,
Mert az ifjú estve-délelőtt
Ott gugol a tükör előtt.

A szobalány »constatálja«,
S hogy ne mesélje, meg nem állja.
Ugy hogy vasárnap délután
Az egész ház néz Olivér után.

S ahová jut, terített asztal,
No hát ez mindért megvigasztal,
Terítve meg, ami van rajta.
Szomoruan nézi, bizony csak: kártya.

Kártyának ifjak, no meg a vének,
De nem tetszik ez Ellikének,
És nem tetszik ez Olivérnek,
Ők ketten azért hát kitének.

S miközben körbe megy a kártya,
Olivér a szívét kitarja,
Elli meg hallja kedvesen,
Nos — szól — daloljon erről hát nekem.

A dalnak, zsurnak pedig vége,
Olivérnek »péncz« maradt zsebébe',
De elvesztett mindent ő rajta.
Elveszett még az akaratja,
Megtalálható egy lánynál:
Egy zsurtól többet mit kívánnál?

Gyuszi.

A közönség köréből.

Zavar a tűzoltó egyesületben.

Napról-napra gyűléseznek a mi tűzoltóink. Tényleg nem hiába zörög a haraszt, ha nem fujja a szél, megért mégis csak nagy bajok lehetnek ott, ha olyan nagyon kapkodnak.

Hogy a tűzoltóegylet nem az, aminek kellett volna lennie, az tény. És el nem vitatható, csak ama körülmény érthetetlen (azzal jobban mondvá érthető), hogy miért ragaszkodik az egylet vezetőségének egynehány tagja, olyan nagyon az állásához. Vagy tudja valaki vezetni az egyletet és feladatának megfelelő, vagy nem. Ha igen úgy intézze a dolgait rendesen és szabályosan, ha pedig nem, úgy távozzék és ne akadályozza az egylet fejlődését. Biztos forrásból tudjuk, hogy városunk agilis polgármestere ezen állapotokról értesült, elrendelte az egylet könyveinek átvizsgálását, mely a közönség megnyugtatására szolgál. Az eredményt nyilvánosságra kell adni. Ha szabálytalanság és rendetlenség van, akkor a legszigorban kell elbánni az illetőkkel, állásukról el kell mozdítani és olyan vezetőség kezébe kell adni az egyletet, mely körültekintőbben, lelkiismeretesebben és szakszerűbben vezesse eme fontos és nélkülözhetetlen egyletet.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1909. október 1-től.

Ujvidékről Szabadkára: 4 o. 27 p. 7 ó.
55 p. (gyorsvonat) 10 o. 42 p. (személyv.) 4
29 p. (gyorsv.) és esti 7 o. 22. (személyv.)
Szabadkáról-Ujvidékre: 5 o. 20 p. 10 o.
30 p. (gyorsv.) d. u. 1 ó. 22 p. 4 o. 5 p.
és 6 o. 48 p. (gyorsv.)

Ujvidékről-Zomborba: 2 o. 7 p. 7 o. 57
p. reggel és 1 o. 55 p. d. u.

Zomborból-Ujvidékre: 2 o. 30 p. éjjel és
6 o. 51 p. reggel 3 o. 46.

Ujvidékről-Óbecsére: 4 és 9 ó. 15 p. d. e.
4 ó. 57 p. d. u.

Óbecséről-Ujvidékre: 4 o. 20 p. 9 o. 45
p. d. e. 3 o. 45 p. d. u.

Ujvidékről-Titelre: 6 o. 54 p. reggel és 5 o.
25 p. d. u.

Titelről-Ujvidékre: 23 p. regg. 1 ó. 15 p.
délután.

Ujvidékről-Zimonyba: 3 o. 48 p. reg. 12
o. 25 p. és 4 o. 23 p. 1. o. 54 p. 8 o. 44
p. 8 o. 53 p.

Zimonyból-Ujvidékre: 4 o. 44 p. 12 o.
45 p. 6 o. 19 p. 9 o. 6 p. 2 o. 52.

Ujvidékről-Beocsinba: 4 o. 23 p. é. 10
o. 49 p. 4 o. 36 p.

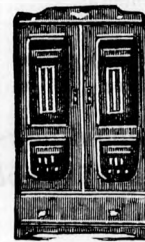
Beocsinból-Ujvidékre: 7 o. 34 p. 3 o.
30 p. 7 o. 15 p. este.

Hirdetések.

Butortelep, Butorraktár, Butorberendezési hely.

Butor-ipar-raktáromat

Szűcs-utca 19. szám alá helyeztem át.

Kérem a t. közönséget,
hogy b. bizalmával engem
továbbra is megisztelni
szíveskedjék, mert úgy,
mint a multban, a jövő-
ben is minden törekvésem
oda irányul, hogy jó, tartós,
olcsó asztalos és kárpi-
tos butoraimmal elis-
merését kiérdemeljem.

Teljes tisztelettel

Schön Vilmos

asztalos és kárpitos mester, a butor-
raktár tulajdonosa.

Üzletáthelyezés.

Ennellen van szeren-
csém a t. közönséget
értésíteni, hogy a jó hir-
névek örvendő

órák, látszerész- és
ékszer üzletemet

a Kossuth Lajos-utca 23.
szám alá helyeztem át.

Nagy raktárt tartok
mindennemű órákból, lát- és ékszerekből.

Az irántam tanúsított nagybecsű biza-
lomnak fenntartását kérem.

Krausz Samu.

Scheer Fülöp

Uri és női divatáruháza

az Arany pávához Kossuth Lajos u. 23. sz a legolcsóbb
bevásárlási forrás.

Vigyázat!!

Van szerencsén a t. közönség b. tudomására adni, hogy

órajavitó műhelyemben

II. Rákóczi Ferencz-út 20. szám alatt

mindennemű zsebórák, úgy mint különlegességek: kronométer, kronográf és ütő repeticion zsebórák a legpontosabban és legolcsóbban készíttetnek.

Valamint ajánlom mindenemű zseb- és fali órákból álló raktáromat. Két évi jótállás a nálam vett órákért.

Karácsonyi ajándéokra igen alkalmas egy valódi **Diadal** gramafon, melyből nagy választékot igen olcsó árban állandóan raktáron tartok. Kettős lemezek csak **3 korona** árban.

Tisztelettel

Kreszta Konrád
műórás.

A városi artézi fürdő és a Délvidék legmodernebb hidegvizgyógyintézete legközelebb megnyílik.

Kobrák váczi cipőgyár

tisztelettel értesíti Ujvidék és környéke mélyen tisztelt közönségét, hogy **gyári raktára, Ujvidéken Ferencz József-tér 2. szám** alatt Weisz Vilmos ur vezetésében megnyílt.

Az ideális szép cipő a Kobrák-féle!

Tartós- erős jó munka. Mragodánov Milán

cipész-mester

Péteváradon a Jelasics-utcábani műhelyében mérték után készít: olcsó, tartós, finom férfi és női cipőket a legdivatosabb szép kivitelben.

Az ugynevezett amerikai cipők készítését is elvállalja.

Ön nem tudja?

Naz lehetetlen!

Ez bámulatos, hogy még Ujvidéken és környékén van olyan uri nő, aki nem tudja, hogy

Weit Herman

női divattermében Rákóczi F. u. 28. sz. a. készülnek a legszebb női ruhák, divatöltözékek.

Ujvidéki Napló

a hirdetésekre legalkalmasabb.

Cseh-sör.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a „**Gambrinus**“-hoz címzett **sör-csarnokot** Ujvidéken a „**vasember**“ házban megnyitottam, ahol a **hires**

==== Csehsört ====

mérem. Konyhám és italaim kitünők, a kiszolgálás figyelmes és szolid, Mint Dimitrijevic István a közkedvelt „Pistabácsi“ fia ki a „Fehér hajóhoz“ címzett szálloda vendéglőse volt, pártfogását kérve, maradok teljes tisztelettel

Dimitrijevic Ivan
sör-csarnok-vendéglős.

Polgári lak- és konyhabútor-raktár.

Schlanger Mór, Ujvidék

Temerini-utca 12.

Ajánlja jól felszerelt raktárát a következő cikkekéből:

Polgári lakberendezések, háló szoba, ebédlő kárpos-árak, konyhabútorok, ablak-függönyök, ágy- és asztalterítők, tükrök képek stb.

legjobb minőségben és különös mérsékelt áron.

Minden tetszős és megfelelő minta után készít bármilynemű butort.

Javítások elfogadtatnak és a legpontosabban valamint legolcsóbban elkészíttetnek.

Butormintákkal rendelkezem és kívánatra bemutatom.

Feltűnést keltő találmány! A fogápolásra használt szerek csak részben felelnek meg hivatásuknak. Az illatos szájvíz a fogkőlerakodást meg nem akadályozza, a fogpor hosszas használata pedig a fog zománcát koptatja el. Ezen hiányokon segít egy kitűnő új találmány, a

Sztraka-féle Menthol fogszippan, erős bacillus-ölő hatásánál fogva a szájüreget hatalmasan deszinficálja, a fogakat fehéríti s a romlástól megóvjá. Beszerezhető gyógyszertárakban, drogériákban egy koronáért, 3 drbt. 3 kor.-ért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol. Kapható Klein Oszkár drogériájában Ujvidék.

A híres torzsai liszt

a legkiadóbb. Minősége felülmúlja az összes lisztfajtákat.

E különleges liszt fajta Huszár-féle üzlet

Komlós Ferencznél

Rákóczi Ferencz-ut 9 sz. üzletében állandóan raktáron van. A t. vevő közönség kényelmére a lisztet házhoz szállítom. Nagy raktárom van faszénből is.

Házhoz szállítok: 1 kgr. csomagban 10 fill.
zsákáru 1 " " 8 "
1 l. denaturált szesz 28 krajc.

Van még hamisítatlan jó karlócai bor.

Torer György Karlóczán ilyet kimér.

Minden fajtája, a légrégebb és legjobb termésű és minőségű nála kapható bármily mennyiségben. *Több mint 1000 hl. jó fajbor.*

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet
sérvbajosok, ferdénntettek és amputáltak részére.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez. Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt ára!

Egyéni speciális kezelés!

== Szabadalmazott sérvkötők mr 5 koronától felfelé. ==

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

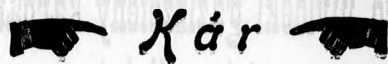
Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tucatonként 2—10 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

Dr. Wettenstein-Szanatorium
Részvény-Társaság

tüdőbeteg szanatoriumában

Margitliget, (Pomáz mellett, Pestmegye) és *tüdőbeteg rendelőintézetében, Budapest, VI. Bulyovszky-utca 5. szám* alatt a *tüdőbetegeket* és egyéb tuberkulotikus bajban szenvedőket a Wettenstein József dr. által feltalált gyógymóddal kezeli. Wettenstein József dr. szere az egyedüli specificum, amely a Koch-féle bacillusokat a beteg szervezetből tökéletesen kiirtja, anélkül, hogy a szervezetre a legcsekélyebb mértékben is káros volna.

hogy a t. közönségnek annyi sok gondot okoz a cselédkérdés.

Ezen könnyen segíthetünk, mert a hatóságilag engedélyezett Koszovác M. Szvetozár-féle Kossuth Lajos-utca 29. szám alatt lévő elhelyező intézet

lelkiismeretesen

teljesíti a megbízásokat, melyekkel a t. közönség megtisztelt.

Elhelyez; minden szakmabeli alkalmazottakat, pincéretket, pincérnőket, szakács és szakácsnőket szobaleányokat, gazdasági és házi cselédséget.

Mint főelarusító csakis eredeti árban árusítok sorsjegyeket.

Ön azt mondja vig az élete csak akkor igaz, ha van sorsjegye.

A megrendeléseket kérem azonnal feladni, mert röviddel a húzás előtt sorsjegyeim rendszerint már mind el vannak adva:

A legutóbbi húzáson igen sok nyereményt fizetett ki a VIG-féle bankház.

A legutóbbi húzáson igen sok nyereményt fizetett ki a VIG-féle bankház.

Vig Vilmos bankháza

a magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték egyedüli ujvidéki főelarusítója

Ujvidék,

Kossuth Lajos-utca 50. sz.

Telefon: 149.

Telefon: 149.

Árak: $\frac{1}{8}$ k. 1.50 $\frac{1}{4}$ k. 3.— $\frac{1}{2}$ k. 6.— $\frac{1}{1}$ k. 12.—

A legutóbbi húzáson igen sok nyereményt fizetett ki a Vig-féle bankház.

Nyeremények — a legnagyobb összegek is — azonnal kifizettetnek.

A hivatalos nyerményjegyzéket minden felszólítás nélkül is, a húzás után azonnal megküldöm.

Vignek

annyi van, hogy el is ad belőle mert **Vig Vilmosnak** nagyon, jó a szive. Nyolcad, negyed, fél vagy egészet vegyen **Boldogsága egészen teljes legyen.**

Pontos megbízható és figyelmes elintézés.

A legolcsóbb fa- és szén bevásárlási-telep.

Ha olcsó és jó árut óhajt venni, akkor
Schulz és Wolf fatelepén vásároljon!

ahol:

Kitünő minőségű I. r. prima moldovai tűzifa, a legfinomabb porosz szalonszén, faszén, cooksz, Weifert-féle barnaszén 100 kilogramonként házhoz szállítva 2 korona árban kapható.

Első ujvidéki gázizzófény karbantartási vállalat.

Ezen új vállalat a gázvilágításnak szükseges kellekeit jutányos árban juttatja a t. közönség rendeltetésére. Minden e szakmába vágó munkát, szerelés sokkal olcsóbb, min bárhol és a városban van.

Hogy a gázvilágítás állandó fénye megmaradjon, szükséges, hogy hetenként egyszer kezelés alá vették.

Ezt a gázizzófény karbantartási vállalat eszközi.

Minden lángért 50 fillért fizetendő havonként és a háziasszonyoknak teljes békés nyugodt élete less, mert a gázvilágítás állandó szépségét a vállalat fentartja.

F. é. november elsején a vállalat Rákóczi Ferenc-ut 33. sz. alatt megkezdte működését. Szakmabeli üzletében és műhelyében: gáz- és villany szerek szakmabeli cikkek igen olcsón kaphatók. Szives pártfogást kér a vállalat.

Házeladás.

Szalonka-utca 7. szám alatti ház szabad kézből eladó.

Bővebbet Adler Gézánál Rákóczi F.-ut 49. sz. alatt!

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Kiváló vegyi összetétele következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és nőlyagbajok esetében, valamint cukorbetegségeknel, csúszos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutus bajainak gyógyítására

Iszapgyűjtő: Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 22.
 Kútkezelőség: EPERJES.

Egyházak és hitközségek

előjárói helyesen cselekszenek, ha az Ur házat a templomaikat díszesen kifestetik. Ezen munkálatokat szakértelemmel párosult műizléssel

Schmidt József
 festő és mázolómeister **végzi**,

ki egyéb szobafestői és mázoló munkát elvállal.

Szives megkeresések Ujvidékre Kossuth Lajos-utca 25. sz. alá kéretnek.

Divatszalon.

Minden hölgy szereti ha jószabású ruhája van.

Sick és elegáns szabás,

jutányos árban nálam

Schmidt Józsefné

női divatszalonomban

Ujvideken, Kossuth Lajos-utca 25. sz. alatt

Nálunk

minden hitelképes, tisztességes

egyén

B U T O R

szükségletét olcsón és könnyű fizetési feltételek mellett szerezheti be.

GROSZ és KRAUSZ nagy áruháza a „Zigrishez“

Telefon 24.

Ujvidék

Telefon 24.

Gyermekkosci különlegességek.

Loker Vilmos.

Villamos berendezési vállalat.

Kossuth Lajos-utca 27. (Stefanovics Lyub. házban)

Ajánlja villamos világítási berendezéseit szakszerűen és jutányos áron. Csillárokban nagy választék. Szolid és modern kivitelben. Kedvező fizetési feltételek. Átalakítások, gáz- és petroleum-csillárok villanyra.

